

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0248/2014

25.3.2014

PRIPOROČILO SVETU, KOMISIJI IN EVROPSKI SLUŽBI ZA ZUNANJE DELOVANJE

o vlogi radijskih in televizijskih medijev pri predstavljanju EU in njenih vrednot
(2013/2187(INI))

Odbor za zunanje zadeve

Poročevalec: Graham Watson

VSEBINA

Stran

PREDLOG PRIPOROČILA EVROPSKEGA PARLAMENTA SVETU, KOMISIJI IN EVROPSKI SLUŽBI ZA ZUNANJE DELOVANJE	3
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	9

PREDLOG PRIPOROČILA EVROPSKEGA PARLAMENTA SVETU, KOMISIJI IN EVROPSKI SLUŽBI ZA ZUNANJE DELOVANJE

o vlogi radijskih in televizijskih medijev pri predstavljanju EU in njenih vrednot

(2013/2187(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2 in 21 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
- ob upoštevanju člena 167 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah, ki jo je sprejela generalna skupščina Združenih narodov 10. decembra 1948, in vseh ustreznih mednarodnih instrumentov o človekovih pravicah, vključno z Mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah ter Mednarodnim paktom o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah,
- ob upoštevanju Protokola št. 29, priloženega Lizbonski pogodbi, o sistemu javne radiotelevizije v državah članicah¹,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti njenega člena 11,
- ob upoštevanju smernic EU o človekovih pravicah,
- ob upoštevanju strateškega okvira in akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo, ki ju je Svet sprejel 25. junija 2012²,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Partnerstvo za komuniciranje o Evropi“ (COM(2007)0568) z dne 3. oktobra 2007 in predloga Komisije za medinstitucionalni sporazum o „Partnerstvu za komuniciranje o Evropi“ (COM(2007)0569) z dne 3. oktobra 2007,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. novembra 2010 o javni radioteleviziji v digitalni dobi: prihodnost dvojnega sistema³,
- ob upoštevanju Direktive 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah)⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. maja 2011 o kulturnih razsežnostih zunanjega delovanja EU⁵,

---

¹ UL C 326, 26.10.2012, str. 312.

² Dokument Sveta 11855/2012.

³ UL C 99 E, 3.4.2012, str. 50.

⁴ UL L 95, 15.4.2010, str. 1.

⁵ UL C 377 E, 7.12.2012, str. 137.

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. decembra 2012 o strategiji digitalne svobode v zunanji politiki EU¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. junija 2013 o svobodi tiska in medijev po svetu²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. oktobra 2013 o letnem poročilu Sveta Evropskemu parlamentu o skupni zunanji in varnostni politiki³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. decembra 2013 o letnem poročilu o človekovih pravicah in demokraciji v svetu za leto 2012 ter zadevne politike Evropske unije⁴,
- ob upoštevanju Evropske listine o svobodi tiska,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 22. novembra 2012 o širitvi: politike, merila in strateški interesi EU⁵, z dne 12. decembra 2013 o poročilu o napredku Albanije za leto 2013⁶, z dne 6. februarja 2014 o poročilu o napredku Bosne in Hercegovine za leto 2013⁷, z dne 6. februarja 2014 o poročilu o napredku Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije za leto 2013⁸, z dne 16. januarja 2014 o poročilu o napredku Islandije za leto 2012 in o obeh po volitvah⁹, z dne 16. januarja 2014 o procesu vključevanja Kosova v Evropsko unijo¹⁰, z dne 6. februarja 2014 o poročilu o napredku Črne gore za leto 2013¹¹, z dne 16. januarja 2014 o poročilu o napredku Srbije za leto 2013¹², z dne 12. marca 2014 o poročilu o napredku Turčije za leto 2013¹³, z dne 23. oktobra 2013 o evropski sosedski politiki na poti k močnejšemu partnerstvu: stališče EP v zvezi s poročili o napredku za leto 2012¹⁴, z dne 23. maja 2013 o vračanju premoženja državam arabske pomladi v tranziciji¹⁵, z dne 14. marca 2013 o odnosih med EU in Kitajsko,¹⁶ in z dne 13. decembra 2012 s priporočili Evropskega parlamenta Svetu, Komisiji in Evropski službi za zunanje delovanje glede novega sporazuma med EU in Rusijo¹⁷,
- ob upoštevanju člena 97 Poslovnika,
- ob upoštevanju priporočila Odbora za zunanje zadeve (A7-0248/2014),

A. ker neodvisni evropski radijski in televizijski mediji evropski in svetovni javnosti

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0470.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0274.

³ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0453.

⁴ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0575.

⁵ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0453.

⁶ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0596.

⁷ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0102.

⁸ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0103.

⁹ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0041.

¹⁰ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0040.

¹¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0104.

¹² Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0039.

¹³ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0235.

¹⁴ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0446.

¹⁵ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0224.

¹⁶ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0097.

¹⁷ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0505.

zagotavljajo skupno vizijo in podpirajo vrednote, zapisane v pogodbah EU, kot so človekove pravice in temeljne svoboščine, vključno s svobodo izražanja, in spodbujajo pluralnost medijev, neodvisno mišljenje, kulturno raznolikost. raznolikost vizij in temeljno vrednoto spodbujanja nenasilnega reševanja sporov, strpnost in spoštovanje v EU in v okviru zunanjih odnosov;

- B. ker vse, kar ogroža neodvisnost medijev, bodisi vmešavanje vlade, ustrahovanje novinarjev, pomanjkljiva preglednost lastniških struktur ali prevladovanje poslovnih interesov, spodkopava splošno stanje svobode in pluralnosti medijev v kateri koli državi;
- C. ker vlade nosijo glavno odgovornost za zagotavljanje in varstvo svobode izražanja in medijev ne glede na vlogo EU pri nadziranju uporabe Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (člen 11), kadar države članice izvajajo zakonodajo EU; ker je v zakonodaji EU in zlasti v Protokolu št. 29, priloženem Pogodbi o Evropski uniji, zapisano, da je sistem javne radiotelevizije v državah članicah neposredno povezan z demokratičnimi, socialnimi in kulturnimi potrebami vsake družbe in potrebo po ohranitvi medijske pluralnosti;
- D. ker sta radijsko in televizijsko oddajanje, ki ju vse bolj dopolnjujejo spletne medijske storitve, uspešna in stroškovno učinkovita načina doseganja javnosti v Evropi in tretjih državah in za večino državljanov v EU in drugod glavni vir informacij;
- E. ker nove digitalne in spletne medijske platforme prispevajo k večji raznolikosti in pluralnosti ter so še posebej pomembne v državah, kjer je dostop do bolj tradicionalnih virov informacij omejen;
- F. ker lahko evropski mediji, ki oddajajo program v mednarodnem prostoru, odigrajo pomembno vlogo pri sporočanju evropskih vrednot, kot so demokracija, svoboda medijev in človekove pravice, po vsem svetu, pri razlagi različnih nacionalnih dojemanj, pri obveščanju o politikah EU, pri oblikovanju resnične evropske perspektive ter pri zagotavljanju zanesljivih in visokokakovostnih informacij; zlasti s trdno in neomajno zavezanostjo novinarski objektivnosti;
- G. ker radiotelevizija za demokratizacijo in spodbujanje človekovih pravic v tretjih državah ne sodi izrecno v področje delovanja medijske politike EU;
- H. ker je treba vzpostaviti usklajeno strategijo za evropske radijske in televizijske medije v okviru zunanjih odnosov EU za spodbujanje temeljnih vrednot EU in njenih ciljev, ki jih ima kot globalni akter, ter za oblikovanje razprav in izboljšanje razumevanja vprašanj zunanje politike;
- I. ker sta začetno financiranje EU „Evropskega radia za Belorusijo“ in stalna projektna podpora neodvisnim radijskim in televizijskim medijem v tretjih državah dober primer spodbujanja svobode izražanja ter drugih temeljnih pravic in svoboščin v okviru skupne zunanje in varnostne politike;
- J. ker bi bila vzpostavitev evropske radijske postaje, ki bi jo bilo mogoče spremljati po vsem svetu, lahko zelo koristna kot celovito orodje za zunanje odnose EU in za spodbujanje univerzalnih demokratičnih vrednot in človekovih pravic; ker lahko uporaba spletnih tehnologij olajša takšno pobudo;

- K. ker EU podpira mednarodni kanal z novicami Euronews, ki oddaja program v 13 jezikih, ga razume 53 % svetovnega prebivalstva, je navzoč v 410 milijonih gospodinjstvih v 155 državah, ga je prek satelitske povezave mogoče spremljati po vsem svetu, je vodilni kanal glede na potencialno občinstvo v Evropi in glede na nearabske kanale z novicami v arabskih državah in v podsaharski Afriki, ter je po vsem svetu brezplačno dostopen na različnih mobilnih napravah;
- L. ker ima EU pogodbo o naročilu storitev z Euronews od leta 2005, pri čemer osnovno financiranje znaša 5 milijonov EUR na leto za pripravo in oddajanje številnih oddaj o evropskih zadevah; ker sta bili leta 2007 in leta 2009 podpisani dve drugi pogodbi o naročilu storitev za 5 milijonov EUR na leto za obdobje petih let, in sicer za oddajanje Euronews v arabščini in perzijsčini; ker sta decembra 2010 EU in Euronews podpisala večletni okvirni sporazum o partnerstvu; ker je finančni prispevek Komisije za Euronews v letu 2013 določen s sklepom Komisije z dne 8. maja 2013 o sprejetju spremenjenega delovnega programa na področju komuniciranja, ki se uporablja kot sklep o financiranju (C(2013)2631); ker 9 % ocenjenih prihodkov Euronews za leto 2014 predstavljajo naročnine uporabnikov, 49 % komercialni dobiček, 42 % pa financiranje Evropske komisije in njenih različnih generalnih direktorats;
- M. ker so uredniška neodvisnost od kakršnega koli političnega vmešavanja, nepristranskost, raznolikost in spoštovanje gledalcev ključni elementi letne izjave kanala Euronews o odgovornosti do gledalcev¹;
- N. ker je Komisija leta 2009 izvedla oceno temeljne pogodbe z Euronews, ki je potrdila edinstven in stroškovno učinkovit status Euronews kot vseevropske informacijske službe, ki v Evropi doseže več gledalcev kot konkurenčni mednarodni kanali z novicami²;
1. Svetu, Komisiji in Evropski službi za zunanje delovanje priporoča, naj:
- a) se zavedajo pomena svobodnih evropskih medijev in zlasti finančno vzdržne in neodvisne javne radiotelevizije za spodbujanje demokratičnih vrednot EU in obveščanje o politikah in ciljih na področju SZVP, zlasti s spodbujanjem razumevanja vprašanj, ki Evropo združujejo in ločujejo in zbliževanjem evropskih državljanov, kar zadeva njihovo razumevanje zunanje politike;
  - b) vzpostavijo usklajeno in trdno strategijo EU za radijske in televizijske medije v okviru zunanjih odnosov EU, ki bo namenjena spodbujanju svobode izražanja in pluralnosti medijev ter ohranjanju in krepitvi demokracije in človekovih pravic v Evropi in tretjih državah, ter naj to strategijo radiotelevizije pretvorijo v celostno orodje SZVP;
  - c) opredelijo specifičen pristop k radijskim in televizijskim medijem v okviru te strategije – ne glede na neodvisnost medijev in pristojnost držav članic, da podelijo, opredelijo in organizirajo naloge javne radiotelevizije – ki:
    - (i) bo podpirala spodbudno medijsko okolje v tretjih državah za razvijanje

---

¹ <http://www.euronews.com/services-ue/>

² <http://www.europarl.europa.eu/sides/getAllAnswers.do?reference=E-2010-3324&language=DA>

neodvisnih in strokovnih radijskih in televizijskih medijev;

- (ii) bo spodbujala evropske radijske in televizijske medije, ki oddajajo program v mednarodnem prostoru, da bi:
- delovali v pluralnem in konkurenčnem medijskem okolju – pri čemer imajo takojšen dostop do aktualnih novic iz prve roke, so zmožni izkoriščati prednosti najnovejših tehnologij in ohranjajo vodilni položaj v digitalni revoluciji – ter ustvarjajo verodostojne in raznolike vsebine;
  - bili uredniško neodvisni;
  - spoštovali listino o radioteleviziji, ki zahteva točno in objektivno pokrivanje novic ter uravnoteženo in celovito prikazovanje raznolikosti EU in držav članic ter spoštovali novinarski kodeks s posebnim poudarkom na politikah, katerih namen je zagotoviti novinarsko neodvisnost, točnost in uravnoteženost, in v zvezi s tem vzpostavijo lastne neodvisne kodekse ravnanja in opredelijo uredniško politiko;
  - ponujali platformo za izmenjavo mnenj in razpravo o družbeno in/ali politično pomembnih vprašanjih ter tako vodili in usmerjali razpravo z evropskega gledišča, zahvaljujoč široki mreži dopisnikov, in spodbujali javni interes in sodelovanje državljanov;
  - uporabljali različne metode oddajanja novic in javnomnenjskih oddaj, vključno s TV, radiem, internetom, spletni predvajanjem, družbenimi mediji in mobilnimi platformami, za doseganje najširšega možnega občinstva zunaj EU;
  - ustrezno odražali raznolikost mnenj in okoliščin v EU, vključno z mnenji in razmerami v novejših državah članicah;
  - dejavno usposabljali prihodnje vodilne evropske in neevropske novinarje;
  - se ne bali podrobno obravnavati resnih vprašanj in predstaviti objektivno realnost iz različnih vidikov;
- d) upoštevajo, da ima lahko Euronews s svojo široko mrežo nacionalnih radiotelevizij in svojo široko distribucijo pomembno vlogo v medijskem prostoru ter pri spodbujanju razprave o Evropi, tudi v tretjih državah; kljub temu tudi priznajo, da bi za to vlogo Euronews moral:
- (i) imeti sredstva za nadaljevanje delovanja v različnih jezikih, vključno z neevropskimi;
  - (ii) še naprej skrbeti za krepitev svojo uredniške neodvisnosti;
  - (iii) imeti sredstva za spodbujanje priložnosti za izobraževanje in usposabljanje novinarjev o evropskih vprašanjih in še naprej zagotavljati priložnosti za usposabljanje zunanjih novinarjev, zlasti v okviru svojega projekta mreže

Euronews;

- (iv) biti finančno in strukturno še dodatno okrepljen, da bo lahko deloval na primerljivi ravni s svetovnimi kanali z novicami;
  - (v) na svoji spletni strani objaviti pregled svojih prihodkov za zagotavljanje preglednosti svojega delovanja;
- e) projektno financiranje zunanje pomoči EU usmerjajo v tiste radiotelevizije, ki že spoštujejo najvišja merila novinarske neodvisnosti, točnosti in uravnoveženosti ter ravnajo v skladu z njimi, ter spodbujajo vrednote EU in projekte, ki bi radiotelevizijam, ki v smislu neodvisnosti, točnosti in trajnosti zaostajajo, omogočili doseči ta merila, ob upoštevanju, da mora ocenjevanje delovanja po merljivih merilih biti pogoj za morebitno nadaljnje financiranje;
  - f) na ravni EU sprožijo premislek o vzpostavitvi evropske radijske postaje, ki bi jo bilo mogoče spremljati po vsem svetu;
  - g) za čim večji učinek predlagane strategije EU za radijske in televizijske medije v okviru zunanjih odnosov EU vprašanje omejevanja svobode medijev sistematično obravnavajo na vseh dvostranskih sestankih z zadevnimi tretjimi državami;
  - h) države članice ozaveščajo o pomenu radijskih in televizijskih medijev za zunanje odnose EU in iščejo načine za usklajevanje predlagane strategije EU z ukrepi in strategijami držav članic na tem področju za izboljšanje skladnosti;
  - (i) si prizadevajo za oblikovanje spodbudnega medijskega okolja v tretjih državah za razvijanje neodvisnih in profesionalnih radijskih in televizijskih medijev;
  - j) se hitro odzovejo, kadar so satelitski signali evropskih radijskih in televizijskih medijev, ki oddajajo program v mednarodnem prostoru, moteni v tretjih državah in kadar vlade tretjih držav prekinejo oddajanje evropskih medijev;
2. naroči svojemu predsedniku, naj to priporočilo posreduje Svetu, Komisiji in Evropski službi za zunanje delovanje ter v vednost državam članicam.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	3.3.2014
Izid končnega glasovanja	+: 37 -: 4 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Sir Robert Atkins, Bastiaan Belder, Elmar Brok, Michael Gahler, Marieta Gianaku (Marietta Giannakou), Andrzej Grzyb, Takis Hadzigeorgiu (Takis Hadjigeorgiou), Anna Ibrisagic, Tunne Kelam, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Wolfgang Kreissl-Dörfler, Eduard Kukan, Krzysztof Lisek, Francisco José Millán Mon, María Muñiz De Urquiza, Ria Oomen-Ruijten, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Cristian Dan Preda, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Werner Schulz, Sofoklis Sofokleus (Sophocles Sophocleous), Davor Ivo Stier, Charles Tannock, Nikola Vuljanić, Sir Graham Watson, Boris Zala
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Emine Bozkurt, Andrew Duff, Tanja Fajon, Kinga Gál, Elisabeth Jeggle, Metin Kazak, Emilio Menéndez del Valle, Luis Yáñez-Barnuevo García
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Georges Bach, Zdravka Bušić, Carmen Fraga Estévez, Antigoni Papadopulu (Antigoni Papadopoulou), Wim van de Camp